

Dr hab. n. med. Agnieszka Owczarczyk-Saczonek, prof. UWM
Katedra i Klinika Dermatologii, Chorób Przenoszonych
Drogą Płciową i Immunologii Klinicznej,
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

Olsztyn, 20.07.2022 r.

Recenzja pracy doktorskiej lek. Anety Gruchały-Cisłak

na podstawie rozprawy pt.

„Związek łuszczycy z jakością snu”

Promotor: dr hab. n. med. Anna Zalewska-Janowska

W przedstawionej mi do recenzji rozprawie doktorskiej Anety Gruchały-Cisłak pt. „Związek łuszczycy z jakością snu” postawiono za główny cel ocenę jakości snu u pacjentów chorych na łuszczyce w porównaniu z grupą kontrolną. Ponadto Doktorantka dokonała analizy zależności pomiędzy jakością snu a funkcjonowaniem psychospołecznym oraz przebiegiem choroby podstawowej, a także ryzykiem wystąpienia obturacyjnego bezdechu sennego.

Moim zdaniem temat podjęty przez Doktorantkę jest bardzo istotny i ważny, ponieważ podkreśla wpływ łuszczycy na wiele aspektów funkcjonowania psychospołecznego, a także luz powodu wymiaru praktycznego pracy, której wnioski będą użyteczne dla klinicystów w ich codziennej pracy z pacjentami.

Coraz częściej oprócz oceny miejscowego stanu skóry, w tym skutków choroby i towarzyszących jej objawów, takich jak świąd i ból, ocenia się również aspekty psychologiczne u pacjentów chorych na łuszczycę. Długotrwałe pogorszenie jakości snu nie tylko obniża jakość życia, ale jest również czynnikiem ryzyka nadciśnienia tętniczego, powikłań sercowo-naczyniowych i zaburzeń metabolicznych które znacznie częściej obserwuje się w tej grupie chorych. Ponadto nawet krótkotrwałe niedobory snu mogą prowadzić do zwiększonej syntezy

i uwalniania cytokin prozapalnych, takich jak TNF- α , IL-1 β , IL-17 oraz białka C-reaktywnego (CRP). W przebiegu łuszczycy nasilenie zaburzeń snu może być związane ze stanem zapalnym, przewlekłym bólem i świądem, obniżoną jakością życia wywołaną chorobą, zaburzeniami emocjonalnymi, takimi jak lęk i reakcje depresyjne, a nawet działaniami niepożądanymi terapii. Dlatego temat podjęty przez Doktorantkę uważam za bardzo trafny.

Projekt badawczy uzyskał zgodę Komisji Bioetycznej przy Uniwersytecie Medycznym w Łodzi (nr RNN/162/19/KE z dn. 12 marca 2019r).

Rozprawa ma klasyczny podział na rozdziały – streszczenie w języku polskim i angielskim, spis skrótów, wstęp, cele pracy, metody badawcze, wyniki, omówienie wyników i dyskusja, wnioski, piśmiennictwo, spis rycin, spis tabel, spis symboli, załączniki, zgodnie z wymogami formalnymi zawartymi w Ustawie o Stopniach i Tytułach Naukowych. Praca zawiera 122 strony tekstu oraz 7, rycin i 30 tabel. Szkoda, że brakuje ich spisu. W pracy znajduje się odniesienie do 218 pozycji piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, z czego aż 123 zostało opublikowanych w ostatnich 10 latach. Piśmiennictwo cytowane jest poprawnie.

Wstęp zawiera krótką charakterystykę łuszczycy z omówieniem jej aspektów psychologicznych oraz zaznajamia czytelnika z fizjologia i konsekwencjami zaburzeń snu. Reasumując, rozdział ten zawiera istotną wiedzę świadczącą o merytorycznym przygotowaniu Doktorantki i stanowiącą podstawy teoretyczne badań, co zostało przedstawione w rozdziale „Cele pracy”.

W rozdziale „Metody badawcze” Doktorantka przedstawia narzędzia użyte do badań własnych: ankietę osobową, kwestionariusz oceniający jakość życia, jakość snu, pomiaru stresu, skalę depresji Becka, metody oceny świądu. W sposób czytelny została scharakteryzowana grupa badana i grupa kontrolna, kryteria włączenia i wyłączenia. Doktorantka poddała ocenie pacjentów chorych na łuszczycę na 4 grupy, w zależności od stosowanej terapii: tylko leczenie miejscowe, leczenie miejscowe + fototerapia, leczenie ogólne i leczenie biologiczne. Metody badawcze zostały dobrane prawidłowo i umożliwiły realizację postawionych sobie celów.

Rozdział „Wyniki” zawiera opis rezultatów przeprowadzonych badań. Złożony jest z opisu wyników zilustrowanych tabelami dla poszczególnych grup pacjentów scharakteryzowanych wcześniej w odniesieniu do grupy kontrolnej. Bardzo ułatwia to czytanie i skupienie się na istotnych elementach badania. Doktorantka wykazała gorszą ogólną jakość snu u pacjentów chorych na łuszczycę oraz wyższą jego latencję, niższą wydajność i częstsze zaburzenia. Istotne jest stwierdzenie zależności pomiędzy jakością snu a odczuwaniem świądu, występowaniem łuszczycy stawowej, jakością życia, nasileniem stresy oraz objawów depresyjnych. Godnym zauważenia udowodnienie przez Doktorantkę wyższe ryzyko wystąpienia obturacyjnego bezdechu sennego, co ma bardzo istotne konsekwencje zdrowotne dla pacjentów, prowadząc do epizodów niedotlenienia, które mogą wywołać zapalenie ogólnoustrojowe, aktywację współczulnego układu nerwowego, zaburzenia metaboliczne, dysfunkcję śródbłonna i zwiększoną krzepliwość

Wyniki przeprowadzonych badań są bardzo interesujące, a ich omówienie jest przeprowadzone w sposób prawidłowy, logiczny i dojrzały. Autorka poddała ocenie wyniki swoich badań z aktualnymi istniejącymi doniesieniami literaturowymi. Zabrakło mi omówienia związków patogenetycznych zaburzeń snu, bezdechu sennego i łuszczycy z ich konsekwencjami, czyli zwiększonym ryzykiem sercowo-naczyniowym u pacjentów. Warto, aby w publikacji przygotowywanej przez Doktorantkę zaproponować schemat postępowania dla lekarzy praktyków w przypadku istniejących zaburzeń snu u pacjentów chorych na łuszczycę i omówić aktualne metody leczenia bezdechu sennego.

W związku z powyższym, przedstawiona mi do recenzji praca spełnia warunki osiągnięcia naukowego, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.)

Podsumowując, przedstawioną mi rozprawę doktorską oceniam bardzo pozytywnie. Wybranie bardzo ciekawego i praktycznego tematu, prawidłowo dobrane metody badawcze oraz analizy statystyczne, dobór literatury, wskazują, że lek. Aneta Gruchała-Cisłak jest osobą umiejącą prowadzić badania naukowe, oraz wyciągać odpowiednie wnioski. W związku z

**UNIWERSYTET
WARMIŃSKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE
WYDZIAŁ LEKARSKI, COLLEGIUM MEDICUM**

KATEDRA I KLINIKA DERMATOLOGII, CHORÓB PRZENOSZONYCH DROGĄ PŁCIOWĄ I IMMUNOLOGII KLINICZNEJ

powyższym przedkładam Wysokiej Radzie Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wniosek o dopuszczenie lek. Anety Gruchały-Cisłak do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. n. med. Agnieszka Owczarczyk-Saczonek, prof. UWM

KIEROWNIK
Katedry i Kliniki Dermatologii,
Chorób Przenoszonych Drogą Płciową
i Immunologii Klinicznej
dr hab. n. med. Agnieszka Owczarczyk-Saczonek
prof. UWM

WYDZIAŁ LEKARSKI, COLLEGIUM MEDICUM / KATEDRA I KLINIKA DERMATOLOGII, CHORÓB PRZENOSZONYCH DROGĄ PŁCIOWĄ I IMMUNOLOGII KLINICZNEJ
UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE
Al. Wojska Polskiego 30, 10-229 Olsztyn
<http://wl.uwm.edu.pl/kd>
tel. (89) 678 66 54
fax (89) 678 66 41